МОНГОЛ УЛСЫН ЕРӨНХИЙЛӨГЧИЙН ИВЭЭЛ ДОР
МОНГОЛЫН БАГШ НАРЫН VIII ИХ ХУРАЛ

БАГШИЙН ТАЛААР ХЭРЭГЖҮҮЛСЭН БОДЛОГО, АРГА ХЭМЖЭЭ

ИЛТГЭГЧ: **Ц.ОТГОНМЯГМАР**
БШУЯ-НЫ Мэргэжлийн болон техникийн боловсролын газрын ахлах шинжээч

www.event.edu.mn 2024.04.11-12

МЭРГЭЖЛИЙН БОЛОН ТЕХНИКИЙН БОЛОВСРОЛЫН САЛБАР

БАГШ
VIII ИХ ХУРАЛ

2023-2024 ОНЫ ХИЧЭЭЛИЙН ЖИЛ

212 мэргэжлийн хүрээнд

69 СУРГУУЛЬ

- **41** ТӨРИЙН ӨМЧИЙН
- **28** ХУВИЙН ӨМЧИЙН
- **38** ПОЛИТЕХНИК КОЛЛЕЖ
- **31** МБ СУРГУУЛЬ
- **35** УЛААНБААТАРТ
- **34** ОРОН НУТАГТ

ХҮНИЙ НӨӨЦ

- **4168** БАГШ АЖИЛТАН
- **2351** ҮНДСЭН БАГШ
- **1914** ТӨРИЙН БАЙГУУЛЛАГАД
- **437** ХУВИЙН БАЙГУУЛЛАГАД
- **1576** МЭРГЭЖЛИЙН БАГШ
- **775** ЕРӨНХИЙ ЭРДМИЙН БАГШ

СУРАЛЦАГЧ 38294

- **26828** ТӨРИЙН ӨМЧИЙН
- **11466** ХУВИЙН ӨМЧИЙН
- **63.1** ЭРЭГТЭЙ
- **36.9** ЭМЭГТЭЙ
- **20124** 2024 ОНД ТӨГСӨХ
- **21199** ШИНЭЭР ЭЛСЭГЧ

Засгийн газрын 2023 оны 306 дугаар тогтоолоор Хөвсгөл, Булган, Орхон, Дархан-Уул, Дорнод, Сэлэнгэ, Төв, Өмнөговь, Улаанбаатар хотын 17 сургалтын байгууллагыг нэгтгэн зохион байгуулснаар сургалтын байгууллагын тоо **69** болсон. Албан ёсны статистик мэдээллээр **76** байгууллага байгаа.

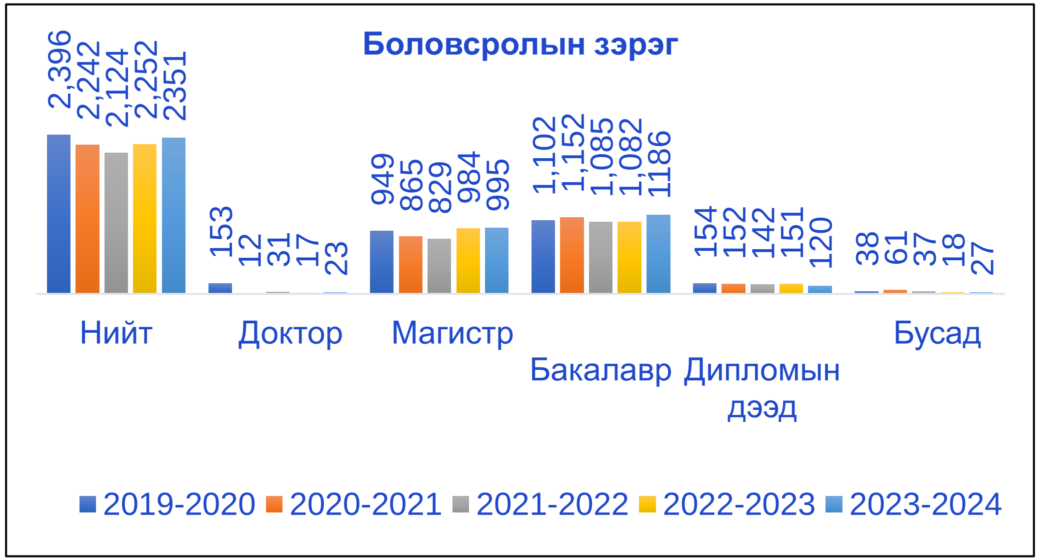
Боловсролын зэрэг
2,396
2,242
2,124
2,252
2351
153
12
31
17
23
949
865
829
984
995
1,102
1,152
1,085
1,082
1186
154
152
142
151
120
38
61
37
18
27
Нийт
Доктор
Магистр
Бакалавр
Дипломын дээд
Бусад
2019-2020
2020-2021
2021-2022
2022-2023
2023-2024

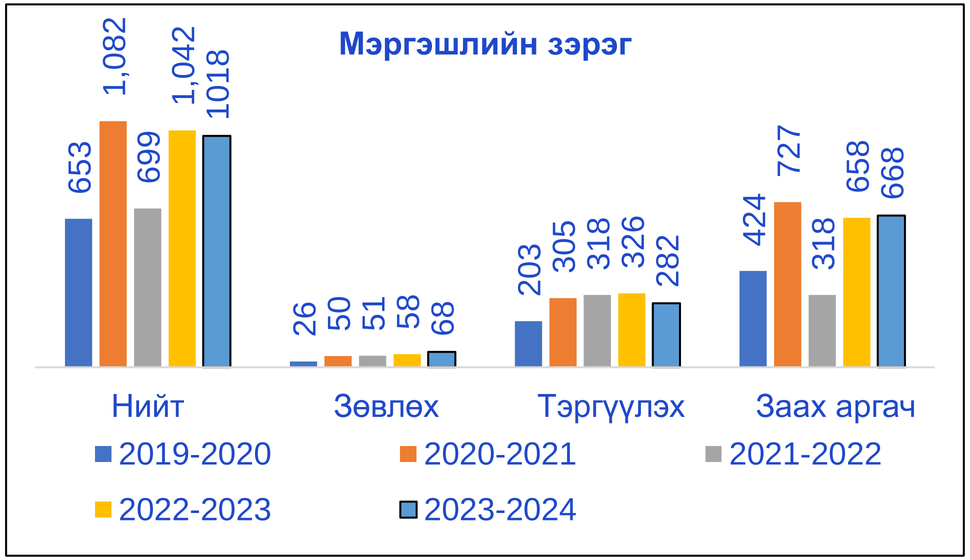
Мэргэшлийн зэрэг
653
1,082
699
1,042
1018
26
50
51
58
68
203
305
318
326
282
424
727
318
658
668
Нийт
Зөвлөх
Тэргүүлэх
Заах аргач
2019-2020
2020-2021
2021-2022
2022-2023
2023-2024

Багшлах эрхийн сургалт
109
110
129
106
2019-2020
2020-2021
2022-2023
2023-2024

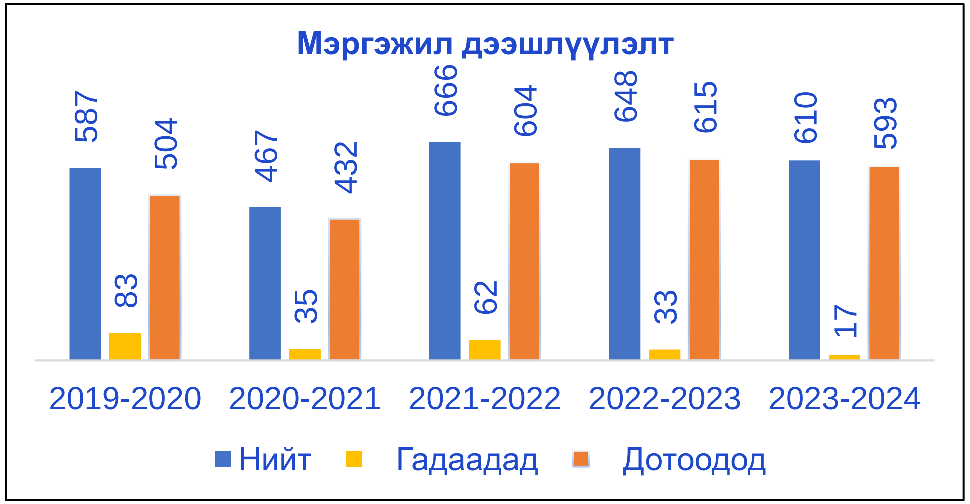
Мэргэжил дээшлүүлэлт
587
83
504
467
35
432
666
62
604
648
33
615
610
17
593
2019-2020
2020-2021
2021-2022
2022-2023
2023-2024
Нийт
Гадаадад
Дотоодод

2019 ОНЫ VII ИХ ХУРАЛ БОЛОН АНХДУГААР ЗӨВЛӨГӨНӨӨС ГАРГАСАН БОДЛОГЫН ШИЙДВЭР:

- ✓ Багш, албан хаагчид олгох мөнгөн урамшууллын хэмжээг нэмэгдүүлэх;
- ✓ Багшийн сургалтын ажлыг багц цагаар тооцох;
- ✓ Нэг суралцагчид ногдох хувьсах зардлын дундаж нормативыг шинэчлэн батлах;
- ✓ Дотуур байранд амьдрах нэг хүүхдийн хоногийн хоолны зардлыг шинэчлэн батлах
- ✓ Дэлхийн ур чадварын тэмцээнд оролцох багш, суралцагчдын оролцооны зардал, тэмцээнд амжилттай оролцож медаль хүртсэн багш, суралцагчдыг шагнаж урамшуулах, мөнгөн шагнал олгох.

ШИЙДВЭРИЙН ХЭРЭГЖИЛТ:

- ✓ Засгийн газрын 2019 оны “Мэргэжлийн боловсрол, сургалтын талаар авах зарим арга хэмжээний тухай” 388 дугаар тогтоол;
- ✓ БШУ-ы сайдын 2024 оны А/103 дугаар тушаалын хавсралтаар “Мэргэжлийн болон техникийн боловсролын сургалтын байгууллагын багшийн ажлын ачаалал, багц цагаар тооцох журам;
- ✓ Засгийн газрын 2023 оны “Хувьсах зардлыг дундаж норматив, итгэлцүүр, журам батлах тухай” 466 дугаар тогтоол;
- ✓ Засгийн газрын 2022 оны “Хоолны зардлын норматив тогтоох тухай” 498 дугаар тогтоол; /4300₮/
- ✓ МБТБСТХ-ийн 29.4.8.-д мэргэжлийн ур чадварын олон улсын хэмжээний тэмцээнд бэлтгэх, оролцох, урамшуулах зардал болон үндэсний хэмжээний мэргэжлийн ур чадварын тэмцээнийг зохион байгуулах зардал

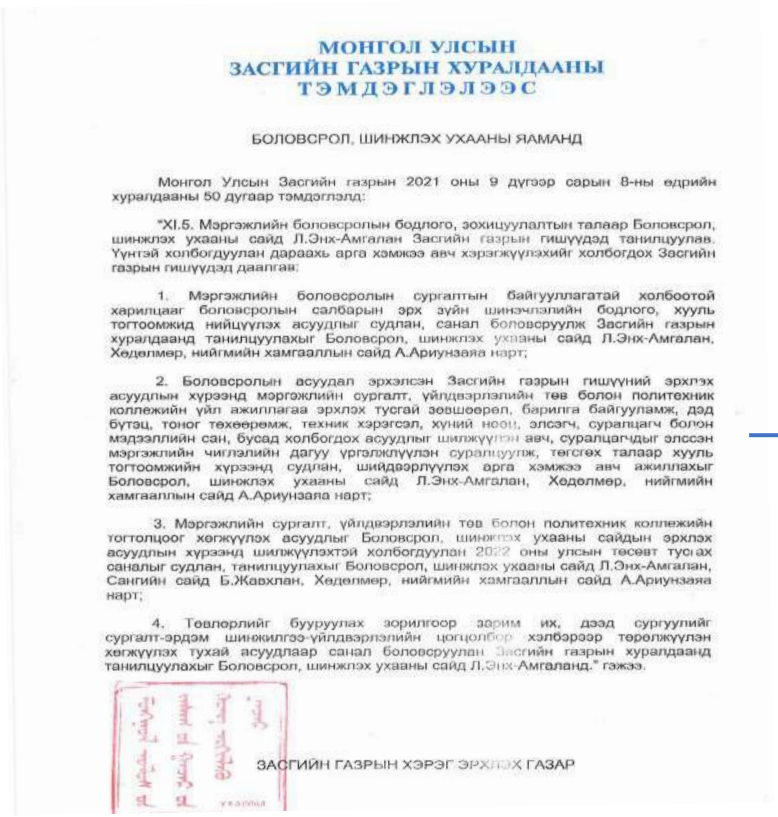

МОНГОЛ УЛСЫН
ЗАСГИЙН ГАЗРЫН ХУРАЛДААНЫ
ТЭМДЭГЛЭЛЭЭС

БОЛОВСРОЛ, ШИНЖЛЭХ УХААНЫ ЯАМАНД

Монгол Улсын Засгийн газрын 2021 оны 9 дүгээр сарын 8-ны өдрийн хуралдааны 50 дугаар тэмдэглэлд:

"XI.5. Мэргэжлийн боловсролын бодлого, зохицуулалтын талаар Боловсрол, шинжлэх ухааны сайд Л.Энх-Амгалан Засгийн газрын гишүүдэд танилцуулав. Үүнтэй холбогдуулан дараах арга хэмжээ авч хэрэгжүүлэхийг холбогдох Засгийн газрын гишүүдэд даалгав:

1. Мэргэжлийн боловсролын сургалтын байгууллагатай холбоотой харилцааг боловсролын салбарын эрх зүйн шинэчлэлийн бодлого, хууль тогтоомжид нийцүүлэх асуудлыг судлан, санал боловсруулж Засгийн газрын хуралдаанд танилцуулахыг Боловсрол, шинжлэх ухааны сайд Л.Энх-Амгалан, Хөдөлмөр, нийгмийн хамгааллын сайд А.Ариунзаяа нарт;

2. Боловсролын асуудал эрхэлсэн Засгийн газрын гишүүний эрхлэх асуудлын хүрээнд мэргэжлийн сургалт, үйлдвэрлэлийн төв болон политехник коллежийн үйл ажиллагаа эрхлэх тусгай зөвшөөрөл, барилга байгууламж, дэд бүтэц, тоног төхөөрөмж, техник хэрэгсэл, хүний нөөц, элсэгч, суралцагч болон мэдээллийн сан, бусад холбогдох асуудлыг шилжүүлэн авч, суралцагчдыг элссэн мэргэжлийн чиглэлийн дагуу үргэлжлүүлэн суралцуулж, төгсгөх талаар хууль тогтоомжийн хүрээнд судлан, шийдвэрлүүлэх арга хэмжээ авч ажиллахыг Боловсрол, шинжлэх ухааны сайд Л.Энх-Амгалан, Хөдөлмөр, нийгмийн хамгааллын сайд А.Ариунзаяа нарт;

3. Мэргэжлийн сургалт, үйлдвэрлэлийн төв болон политехник коллежийн тогтолцоог хөгжүүлэх асуудлыг Боловсрол, шинжлэх ухааны сайдын эрхлэх асуудлын хүрээнд шилжүүлэхтэй холбогдуулан 2022 оны улсын төсөвт тусгах саналыг судлан, танилцуулахыг Боловсрол, шинжлэх ухааны сайд Л.Энх-Амгалан, Сангийн сайд Б.Жавхлан, Хөдөлмөр, нийгмийн хамгааллын сайд А.Ариунзаяа нарт;

4. Төвлөрлийг бууруулах зорилгоор зарим их, дээд сургуулийг сургалт-эрдэм шинжилгээ-үйлдвэрлэлийн цогцолбор хэлбэрээр төрөлжүүлэн хөгжүүлэх тухай асуудлаар санал боловсруулан Засгийн газрын хуралдаанд танилцуулахыг Боловсрол, шинжлэх ухааны сайд Л.Энх-Амгаланд." гэжээ.

ЗАСГИЙН ГАЗРЫН ХЭРЭГ ЭРХЛЭХ ГАЗАР

ХНХЯ-БШУЯ

БШУ-ы сайд, ХНХ-ын сайдын 2021.12.30-ны А/473, А/221 дугаар хамтарсан тушаалаар Мэргэжлийн боловсрол, сургалтыг хөгжүүлэх тогтолцоог бүхэлд нь БШУ-ы сайдын эрхлэх асуудлын хүрээнд шилжүүлэх, хүлээлгэн өгөх үүрэг бүхий ажлын хэсэг байгуулагдан ажилласан.

Ажлын хэсэг 2022 оны 01 дүгээр сарын 01-ний өдрөөс төрийн өмчийн 37, төрийн бус өмчийн 37 сургалтын байгууллагын үйл ажиллагаа эрхлэх тусгай зөвшөөрөл, барилга байгууламж, дэд бүтэц, тоног төхөөрөмж, техник хэрэгсэл, хүний нөөц, 42945 суралцагч болон мэдээллийн сан, бусад холбогдох асуудлыг шилжүүлэн авсан.

УРТ ХУГАЦААНЫ БОДЛОГЫН БАРИМТ БИЧИГ

Зорилго 4. Чанартай боловсролыг дэмжих

2.3.Суралцагчийн хөгжлийн хэрэгцээ, шаардлагыг хангасан, бүтээлч, чадварлаг багш, хүний нөөцөөр хангана.

2.1.7. Багшийн мэргэжлийн ур чадварыг тасралтгүй дээшлүүлэн, хөдөлмөрийн бүтээмжид суурилсан үнэлэмжийг бодитой болгож, нийгмийн баталгааг хангана гэсэн зорилтыг үе шаттай хэрэгжүүлнэ.

4.1. МБС-ын байгууллагын чадавх, багш нарын чадамж сайжирсан байна.

2.3.8. “Чадварлаг багш” арга хэмжээг хэрэгжүүлж, мэргэжлийн стандартыг нэвтрүүлэн,үнэлэмжийг хөдөлмөрийн бүтээмж, гүйцэтгэлд суурилсан тогтолцоонд шилжүүлнэ.

2.3.15. Орон нутаг дахь мэргэжил, сургалт, үйлдвэрлэлийн төв, политехник коллеж, их, дээд сургуулиудыг дэмжиж, багш нарт орон нутгийн нэмэгдэл олгож, оюутныг төлбөрийн хөнгөлөлттэй нөхцөлөөр суралцуулна.

МАГИСТРЫН ХӨТӨЛБӨР

Мэргэжлийн болон техникийн боловсролын сургалтын байгууллагын багш бэлтгэх магистрын хөтөлбөрөөр 2022 оноос хойш 83 оюутан суралцаж төгссөн бөгөөд 2024 оны 3 дугаар сард олон улсад сайн туршлагаар сонгогдсон.

ДАДЛАГАЖУУЛАГЧ БАГШ

200 гаруй үйлдвэрлэлийн дадлагажуулагч багшийг сургасан. Цаашид дадлагажуулагч, хосмог сургалтын хөтөлбөрийн багш зэргээр бэлтгэнэ

БАГШИЙН ХӨГЖЛИЙГ ДЭМЖИХ ТУХАЙ ХУУЛЬ 2019.01.01

2019 онд 38 сургалтын байгууллагын 925 багш нарыг компьютержуулсан.

ЧАНАРЫН ҮНЭЛГЭЭ 2023 он

2158 багш — МЭРГЭЖИЛ, УР ЧАДВАРЫН СУРГАЛТ

34000 суралцагч — УР ЧАДВАРЫН ЗӨРҮҮГ АРИЛГАХ” АЯН

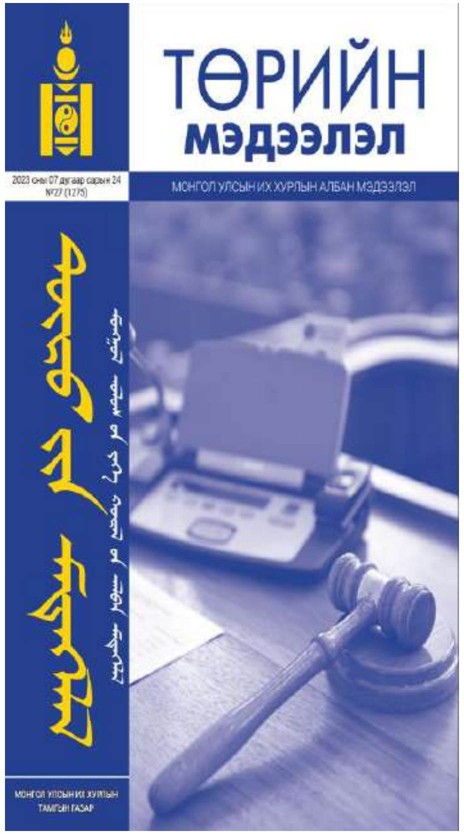

ТӨРИЙН МЭДЭЭЛЭЛ
2023 он №27/1275/

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2023 оны 07 дугаар сарын 07-ны өдөр | Улаанбаатар хот

МЭРГЭЖЛИЙН БОЛОН ТЕХНИКИЙН БОЛОВСРОЛ, СУРГАЛТЫН ТУХАЙ
/Шинэчилсэн найруулга/

НЭГДҮГЭЭР БҮЛЭГ
НИЙТЛЭГ ҮНДЭСЛЭЛ

1 дүгээр зүйл.Хуулийн зорилт

1.1.Энэ хуулийн зорилт нь мэргэжлийн болон техникийн боловсрол, сургалтын тогтолцоо, түншлэл, санхүүжилт, үг харилцаанд оролцогчийн эрх, үүрэгтэй холбогдсон харилцааг зохицуулахад оршино.

2 дугаар зүйл.Мэргэжлийн болон техникийн боловсрол, сургалтын хууль тогтоомж

2.1.Мэргэжлийн болон техникийн боловсрол, сургалтын хууль тогтоомж нь Монгол Улсын Үндсэн хууль[1], Боловсролын ерөнхий хууль[2], Хөдөлмөрийн тухай хууль[3], Хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуйн тухай хууль[4], Хөдөлмөр эрхлэлтийг дэмжих тухай хууль[5], энэ хууль болон эдгээр хуультай нийцүүлэн гаргасан хууль тогтоомжийн бусад актаас бүрдэнэ.

2.2.Монгол Улсын олон улсын гэрээнд энэ хуульд заасныг өөрөөр заасан бол олон улсын гэрээний заалтыг дагаж мөрдөнө.

3 дугаар зүйл.Хуулийн нэр томьёоны тодорхойлолт

3.1.Энэ хуульд хэрэглэсэн дараах нэр томьёог доор дурдсан утгаар ойлгоно:

3.1.1."чадамжид суурилсан сургалт" гэж ажил, мэргэжлийн стандартад тодорхойлсон чадамж эзэмшихэд чиглэсэн сургалтын үйл ажиллагааг;

[1] Монгол Улсын Үндсэн хууль "Төрийн мэдээлэл" эмхэтгэлийн 1992 оны 01 дугаарт нийтлэгдсэн.
[2] Боловсролын ерөнхий хууль "Төрийн мэдээлэл" эмхэтгэлийн 2023 оны 27 дугаарт нийтлэгдсэн.
[3] Хөдөлмөрийн тухай хууль "Төрийн мэдээлэл" эмхэтгэлийн 2021 оны 31 дугаарт нийтлэгдсэн.
[4] Хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуйн тухай хууль "Төрийн мэдээлэл" эмхэтгэлийн 2008 оны 21 дугаарт нийтлэгдсэн.
[5] Хөдөлмөр эрхлэлтийг дэмжих тухай хууль "Төрийн мэдээлэл" эмхэтгэлийн 2011 оны 40 дугаарт нийтлэгдсэн.

Шинэчилсэн найруулга 8 бүлэг, 32 зүйлтэй.

Нэгдүгээр бүлэг. Нийтлэг үндэслэл

Хоёрдугаар бүлэг. Мэргэжлийн болон техникийн боловсрол, сургалтын агуулга, хөтөлбөр, стандарт

Гуравдугаар бүлэг. Мэргэжлийн болон техникийн боловсрол, сургалтын байгууллага, зохион байгуулалт

Дөрөвдүгээр бүлэг. Мэргэжлийн болон техникийн боловсролын сургалт, элсэлт, төгсөлт

Тавдугаар бүлэг. Мэргэжлийн болон техникийн боловсролын харилцаанд оролцогчид

Зургаадугаар бүлэг. Мэргэжлийн болон техникийн боловсрол, сургалтын удирдлагын тогтолцоо

Долоодугаар бүлэг. Мэргэжлийн болон техникийн боловсролын сургалтын төсөв, санхүүжилт

Наймдугаар бүлэг. Бусад асуудал

БАТЛАГДСАН ОГНОО: 2023.07.07

- Төрийн мэдээлэл 2023.07.24. №27
- Эрх зүйн нэгдсэн систем: legalinfo.mn

БОЛОВСРОЛЫН ЕРӨНХИЙ ХУУЛЬ

БОЛОВСРОЛЫН ЕРӨНХИЙ ХУУЛЬ
13.3.1

- хөдөлмөрийн онцлогийг харгалзан бүх түвшний боловсролын сургалтын байгууллагын **захирал, эрхлэгч болон бусад ажилтанд** ажлын **15 өдөр, багш, багшийн туслах, дотуур байрны багш, нийгмийн ажилтан, хоол зүйч, сэтгэл зүйч, арга зүйч, сургалтын менежер**т ажлын **33 өдрийн** нэмэгдэл амралт олгох;

БОЛОВСРОЛЫН ЕРӨНХИЙ ХУУЛЬ
13.3.2

- тухайн нутаг дэвсгэрийн онцлог, **төвөөс алслагдсан байдлыг харгалзан багш нэмэгдэл цалин, урамшуулал, бусад дэмжлэг авах**;

БОЛОВСРОЛЫН ЕРӨНХИЙ ХУУЛЬ
13.3.4

- төрийн болон орон нутгийн өмчийн сургуулийн өмнөх, ерөнхий боловсрол, **мэргэжлийн болон техникийн боловсролын сургалтын байгууллагын багш, ажилтан**д өндөр насны **тэтгэвэр тогтоолгох**од Төрийн албаны тухай хуульд заасны дагуу **нэг удаагийн буцалтгүй тусламж олгох**

БОЛОВСРОЛЫН ЕРӨНХИЙ ХУУЛЬ
13.4

- Багш, ажилтны амьдрах нөхцөлийг сайжруулах, **орон сууцжуулахад төрөөс** дэмжлэг үзүүлнэ.

БОЛОВСРОЛЫН ЕРӨНХИЙ ХУУЛЬ
13.3.6 113313.3.6

- төрийн болон орон нутгийн өмчийн цэцэрлэг, ерөнхий боловсролын сургууль, **мэргэжлийн боловсролын сургууль, политехник коллежид 15-аас доошгүй жил тасралтгүй ажилласан багш, ажилтны нэг хүүхдийг тэргүүлэх, эрэлттэй мэргэжлээр** төрийн өмчийн дээд боловсролын сургалтын байгууллагад **үнэ төлбөргүй**, **хөнгөлөлттэй нөхцөлөөр** суралцуулах бөгөөд холбогдох журмыг Засгийн газар батлах

БОЛОВСРОЛЫН ЕРӨНХИЙ ХУУЛЬ
13.5

- Бүх түвшний боловсролын сургалтын байгууллага нь багшийг сургалтын үйл ажиллагаанд шаардагдах техник, **тоног төхөөрөмж, хэрэглэгдэхүүн, бичиг хэргийн материалаар хангана.**

1 2 3 4 5

БАГШ VIII ИХ ХУРАЛ

ХУУЛЬ ЭРХ ЗҮЙН ШИНЭЧЛЭЛ

БЕХ-13.3.3.төрийн сум, баг, тосгон дахь төрийн болон орон нутгийн өмчийн цэцэрлэгийн эрхлэгч, ерөнхий боловсролын сургууль, мэргэжлийн болон техникийн боловсролын сургалтын байгууллагын захирал, сургалтын менежер, сургуулийн нийгмийн ажилтан, дотуур байрны багш, албан бус боловсролын багш, цэцэрлэгийн арга зүйч, сургуулийн номын санч, эмч, хоол зүйч, тогооч, багш, багшийн туслах, сэтгэл зүйчид **эхний тав дахь жил болон дараагийн гурав дахь жил тутамд нэг удаа зургаан сарын үндсэн цалинтай** нь тэнцэх хэмжээний мөнгөн тэтгэмжийг улсын төсвөөс олгох;

МБТБСТХ- 6.1.2 Багш, **сургалтын менежер**, **арга зүйчид** тасралтгүй ажилласан 5 жил тутамд нэг удаа 10 сарын үндсэн цалинтай тэнцэх хэмжээний мөнгөн тэтгэмж;

МБТБСТХ-16.1.3.Захирал, сургалтын менежер, нийгмийн ажилтан, дотуур байрын багш**,** арга зүйч, номын санч, эмч, хоол зүйч, тогооч, сэтгэл зүйч, ХАБЭА-н мэргэжилтэнд **эхний 5 дахь жил болон дараагийн 3 дахь жил тутамд 1 удаа 6 сарын үндсэн** цалинтай нь тэнцэх хэмжээний мөнгөн тэтгэмжийг ажиллаж байгаа сургалтын байгууллагаас олгох

ЗГ-ЫН 2024.03.06-НЫ 104 ДҮГЭЭР ТОГТООЛ ”ТӨРИЙН БОЛОН ОРОН НУТГИЙН ӨМЧИЙН ЦЭЦЭРЛЭГ, ЕБС, МБС, ПК-ИЙН БАГШ, АЖИЛТАНД МӨНГӨН ТЭТГЭМЖ ОЛГОХ ЖУРАМ”

Багш, ажилтан төрийн болон орон нутгийн өмчийн цэцэрлэг, ЕБС, МБС, ПК-д томилогдсон өдрөөс хойш тасралтгүй **5 жил (60 сар)** болон дараагийн **3 дахь жил(36 сар)** ажилласан байна.

Тасралтгүй ажилласан жилд:

- ажлаас үндэслэлгүйгээр халагдсаныг шүүхээр эгүүлэн тогтоосон бол уг шалтгаанаар ажилгүй байсан хугацаа;
- хууль, тогтоомжийн хүрээнд гэр бүлийн гишүүнийг 3 хүртэл сараар сахиж, асарсан хугацаа;
- эрүүл мэндийн шалтгааны улмаас 3 хүртэл сараар эмчлүүлсэн хугацаа;
- гамшгаас хамгаалах үйл ажиллагаанд дайчлагдан ажилласан хугацаа;
- тухайн албан тушаалд туршилтын хугацаагаар ажилласан хугацаа;
- байгууллагын захиалгаар, төрийн зардлаар 6 хүртэлх сарын хугацаагаар мэргэжил, мэргэшлээ дээшлүүлэх, дахин мэргэших, шинээр мэргэжил эзэмшихээр суралцсан хугацаа;
- жирэмсний болон амаржсаны амралттай байсан хугацаа.

МЭРГЭЖЛИЙН БОЛОВСРОЛ ОЛГОХ СУРГАЛТЫН БАЙГУУЛЛАГЫН ТӨРИЙН ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ АЛБАН ТУШААЛЫН ЦАЛИНГИЙН ДООД ХЭМЖЭЭ

<table>
<tr><th colspan="2">Засгийн газрын 2022 оны 107 дугаар тогтоол</th><th colspan="2">Засгийн газрын 2023 оны 247 дүгээр тогтоол</th><th colspan="2">Засгийн газрын 2024 оны 128 дугаар тогтоол</th><th rowspan="2">Албан тушаал</th></tr>
<tr><th>Албан тушаал</th><th>Цалингийн доод хэмжээ</th><th>Албан тушаал</th><th>Цалингийн доод хэмжээ</th><th>Албан тушаал</th><th>Цалингийн доод хэмжээ</th></tr>
<tr><td>ТҮМБ-1</td><td>709,760</td><td>ТҮМБ-1</td><td>1,100,100</td><td>ТҮМБ-1</td><td>1,210,000</td><td>Дадлагажигч багш</td></tr>
<tr><td>ТҮМБ-2</td><td>766,481</td><td>ТҮМБ-2</td><td>1,213,000</td><td>ТҮМБ-2</td><td>1,334,000</td><td>Дотуур байрны багш</td></tr>
<tr><td>ТҮМБ-3</td><td>797,676</td><td rowspan="2">ТҮМБ-3</td><td rowspan="2">1,273,000</td><td rowspan="2">ТҮМБ-3</td><td rowspan="2">1,400,000</td><td rowspan="2">Сэтгэл зүйч, ЕЭ-ийн багш, хоол зүйч</td></tr>
<tr><td>ТҮМБ-4</td><td>895,945</td></tr>
<tr><td>ТҮМБ-5</td><td>924,695</td><td>ТҮМБ-4</td><td>1,337,000</td><td>ТҮМБ-4</td><td>1,471,000</td><td>Мэргэжлийн багш, арга зүйч, НА,</td></tr>
<tr><td>ТҮМБ-6</td><td>932,616</td><td>ТҮМБ-5</td><td>1,404,000</td><td>ТҮМБ-5</td><td>1,544,00</td><td>Сургалтын менежер</td></tr>
<tr><td>ТҮМБ-7</td><td>995,822</td><td>ТҮМБ-6</td><td>1,474,000</td><td>ТҮМБ-6</td><td>1,621,000</td><td>Захирал</td></tr>
</table>

Төрийн албаны тухай хуулийн 57.2.4-т зааснаар төрийн үйлчилгээний албан тушаалын цалин хөлс

ТӨРИЙН ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ АЛБАН ХААГЧИЙН ЦАЛИН ХӨЛС

Мэргэшлийн зэргийн нэмэгдэл 10-20%

ХНХСС-ын 2020 оны А/127 тушаал

Үндсэн цалин

Багш 1,210,000-1,471,000₮

Засгийн газрын 2024 оны 128 дугаар тогтоол

Ур чадварын нэмэгдэл

10-25%

2021 оны 3 сайдын хамтарсан тушаал А/35, А/10,9

Нэмэгдэл хөлс

Мэргэжлийн болон ЕЭ-ийн багшийн ажлын ачааллыг багц цагаар тооцох бөгөөд жилд **нэг багш 20 багц** цагийн ажлыг гүйцэтгэнэ. Нэг багц цагт олгох нэмэгдэл хөлс нь хөдөлмөрийн хөлсний доод хэмжээний **60 хувиас доошгүй байна**

БШУС-ын 2024 оны А/103 тушаал /багц цагийн журам/

Эрдмийн зэргийн нэмэгдэл /дэд проф -5%, проф-10% PhD-15%, Sci PhD-20%/

ЗГ-ын 2018 оны 382 дугаар тогтоол

"Төрийн захиргааны болон үйлчилгээний албан хаагчид орон нутагт ажилласны нэмэгдэл олгох журам"

Орон нутагт ажилласны нэмэгдлийг хөдөөгийн сум (тосгон)-д үндсэн цалингийн **40 хувиар**, аймгийн төв болон нийслэлийн алслагдсан дүүрэгт ажиллаж байгаа төрийн үйлчилгээний албан хаагчид **20 хувиар**

ЗГ-ын 2024.02.28-ны 82 дугаар тогтоол

Төрийн алба хаасан хугацааны нэмэгдэл

/1-25 хувь, 2 дахь жилээс -1%/

Засгийн газрын 2022 оны 491 дугаар тогтоол

БЕХ-ийн 38.3

“Боловсролын сургалтын байгууллагын үйл ажиллагааны болон багшийн ажлын гүйцэтгэл, чанар, үнэлгээний үр дүнд үндэслэн олгох нэмэлт урамшууллыг санхүүжүүлэх журам“

ЗГ-ын 2024 оны 25 дугаар тогтоол /МБС-ыг сайдын тушаал/

БАГШИЙН НИЙГМИЙН БАТАЛГАА

Нийт багш, ажилтан / төр, хувийн/	
Улсад ажилласан жил	4168
1 жил хүртэл	177
2-5 жил	817
6-10 жил	780
11-15 жил	830
16-20 жил	620
21-25 жил	406
26 ба түүнээс дээш жил	538

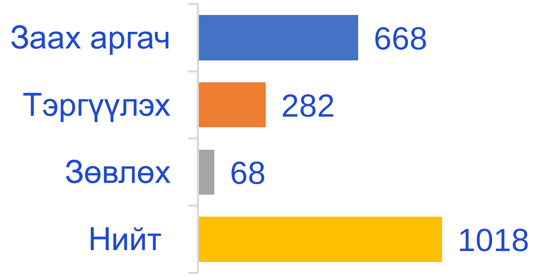

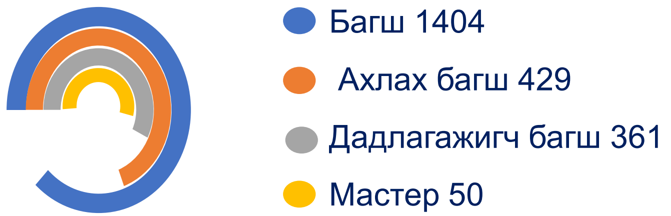

БАГШИЙН ЦАЛИНГИЙН ЗАДАРГАА

Байршил	2023.03 -2024.03 сар тооцоологдсон цалингийн харьцуулалт /багц цагийн хөлс ороогүй/											Өсөлт		2024.4.1	
	ЗГ-ын 2022 оны 107 тогтоол	ЗГ-ын 2022 оны 240 тогтоол	Ур чадварын нэмэгдэл		Алба хаасан хугацааны нэмэгдэл		Мэргэшлийн зэргийн нэмэгдэл		Хоолны хөнгөлөлт	Нийт тооцсон цалин		2023.03 сар ба 2024.03 сарын зөрүү	Өсөлтийн хувь	ЗГ-ын 2024 оны 128 дугаар тогтоол	Орон нутгийн нэмэгдэл хувь
Сум	895,945	**1,337,000**	223,986	**334,250**	62,716	**106,960**	133,700	**89,595**	60,000	1,242,647	**1,838,210**	**595,563**	**47.9**	1,471,000	40%
Аймаг	895,945	**1,337,000**	179,189	**267,400**	223,986	**347,620**	267,400	**179,189**	100,000	1,399,120	**2,052,020**	**652,900**	**46.7**	1,471,000	20%
УБ	895,945	**1,337,000**	179,189	**267,400**	215,027	**334,250**	401,100	**268,784**	130,000	1,420,161	**2,068,650**	**648,489**	**45.7**	1,471,000	

Эх сурвалж: Төрийн албаны цалингийн нэгдсэн систем

БАГШИЙН ХӨГЖЛИЙН ЗАРДАЛ
/ДОРНОГОВЬ ПОЛИТЕХНИК КОЛЛЕЖ/

Мян төг

	Зардлын төрөл	2023 /улирлаар/				2024
		I	II	III	IV	I
	Багшийн тоо	**44**	44	44	44	**48**
1	Бичиг хэргийн зардал	**680.5**	580.5	176.9	6,639.7	**4,597.9**
2	Багш хөгжлийн төвийг засварлан, тохижуулсан	**2,156.0**	-	-	25,890.5	-
3	Мэргэжил ур чадварыг дээшлүүлэх	**1,837.7**	2,150.0	2,889.0	13,940.0	**7,163.0**

Эх сурвалж: Дорноговь ПК-ийн 2023 оны төсвийн гүйцэтгэл ба 2024 оны төсөв

ДАДЛАГЫН МАТЕРИАЛЫН ЗАРДАЛ
/ҮЙЛДВЭРЛЭЛ-УРЛАЛЫН ПОЛИТЕХНИК КОЛЛЕЖ/

Хичээл, үйлдвэрлэлийн дадлагын материалын зардал	2023 оны гүйцэтгэл	2024 оны I улирал төсөв
I улирал	**24,216.30**	**109,037.80**
II улирал	38,800.00	
III улирал	9,600.00	
IV улирал	247,146.20	
Нийт	319,762.50	

Эх сурвалж: ҮУПК-ийн 2023 оны төсвийн гүйцэтгэл ба 2024 оны төсөв

"БАГШ, БАГШ МЭРГЭЖЛЭЭР СУРАЛЦАГЧ БОЛОН БАГШ, АЖИЛТНЫ ХҮҮХДИЙГ ТЭРГҮҮЛЭХ, ЭРЭЛТТЭЙ МЭРГЭЖЛЭЭР СУРАЛЦАХАД ТӨРӨӨС ДЭМЖЛЭГ ҮЗҮҮЛЭХ ЖУРАМ“

Дэмжлэгт дараах багш, суралцагчид хамрагдана:

- ✓ БЕХ-ийн 12.3-т ЕБС-ийн ахлах ангид багш мэргэжлийн сонгон бүлэг хичээллүүлж, амжилттай төгсөгчийг багш бэлтгэх дээд боловсролын сургалтын байгууллагад элсэн суралцахад нь төрөөс дэмжлэг үзүүлэх...
- ✓ БЕХ-ийн 13.3.6-д төрийн болон орон нутгийн өмчийн СӨБ, ЕБС, МБС, ПК-д15-аас доошгүй жил тасралтгүй ажилласан багш, ажилтны нэг хүүхдийг тэргүүлэх, эрэлттэй мэргэжлээр төрийн өмчийн дээд боловсролын сургалтын байгууллагад үнэ төлбөргүй, хөнгөлөлттэй нөхцөлөөр суралцуулах...
- ✓ Багшийн хөгжлийг дэмжих тухай хуулийн 8.3-т багш мэргэжлээр дээд боловсрол олгох ИДС-ын сургалтын хөтөлбөрт 6 сарын хугацаатай дадлагажигч багшаар ажиллах агуулгыг багтаана. Дадлагажигч хөдөө орон нутагт ажиллавал тэтгэлэг олгох...
- ✓ БЕХ-ийн 12.2-т заасан ЕБС-ийн багш мэргэжлийн сонгон бүлгийн төгсөгч;
- ✓ Багш бэлтгэх бакалаврын сургалтын үндсэн хөтөлбөрөөр суралцагч;
- ✓ Боловсролын чиглэлээр магистрын сургалтын үндсэн хөтөлбөрөөр суралцагч;
- ✓ БЕХ-ийн 12.10-д заасан орон нутагт мэргэжлээрээ ажиллах багш ...

МЭРГЭЖЛИЙН БОЛОН ТЕХНИКИЙН БОЛОВСРОЛ, СУРГАЛТЫН ТУХАЙ ХУУЛЬ

БАГШИД ТАВИХ ШААРДЛАГА

- ✓ Мэргэжлийн боловсролын багш тухайн мэргэжлийн чиглэлээр бакалавр, түүнээс дээш боловсролын зэрэгтэй, эсхүл үйлдвэрлэл, үйлчилгээний салбарт 3-с доошгүй жил ажилласан туршлагатай, мэргэшлийн өндөр ур чадвартай, багшлах эрхийн гэрчилгээтэй байх;

- ✓ Техникийн боловсролын багш тухайн мэргэжлийн чиглэлээр магистр, түүнээс дээш боловсролын зэрэгтэй, эсхүл үйлдвэрлэл, үйлчилгээний салбарт 5-с доошгүй жил ажилласан туршлагатай, мэргэшлийн өндөр ур чадвартай, багшлах эрхийн гэрчилгээтэй байх;

- ✓ Багшийн мэдлэг, ур чадварын үнэлгээг агентлаг, мэргэжлийн холбоо, ажил олгогч, сургалтын байгууллагатай хамтран 4 жил тутам зохион байгуулах ....

ЭРХ, ҮҮРЭГ

- ✓ өөрийн судалгаа, үйлдвэрлэл, үйлчилгээний үр дүнд бий болсон бүтээл, бүтээгдэхүүний орлогоос хувь, ногдол ашиг хүртэх;

- ✓ түншлэгч байгууллага, иргэн, ажил олгогчид зөвлөгөө өгөх;
- ✓ үйлдвэрлэлийн орчинд дадлага хийх;
- ✓ шилдэг туршлагаа түгээн дэлгэрүүлэх;
- ✓ ажлын гүйцэтгэл, үр дүнгээ үнэлүүлэх;
- ✓ ажил, мэргэжлийн стандарт боловсруулахад оролцох;
- ✓ суралцагчийн мэдлэг, ур чадварыг оношилж, чадамжийн түвшинд үндэслэн сургалтыг уян хатан зохион байгуулах;
- ✓ сургалтын хөтөлбөр боловсруулах, нэгж хичээлийн төлөвлөлт, дадлага сургалтын удирдамж боловсруулах, шинэчлэх, ашиглах;
- ✓ суралцагчийг сургалтын явц, анги дэвших болон сургууль төгсөхөд нь үнэлэх;

- ✓ ХАБЭА-н тухай хуулийн 28.1.9-д заасан хор саармагжуулах бодис, хүнсний бүтээгдэхүүнээр хангагдах;

БАГШ
VIII ИХ ХУРАЛ

Багш, сурагчийн харилцаа өгөгдөлд илүү суурилсан нягт байна. Багшид шинэ чиг үүргүүд бий болно. Хиймэл оюун ухаанд суурилсан багшийн заах чадамжийг бэхжүүлэх шаардлага үүснэ. **AR&IT SKILLS**

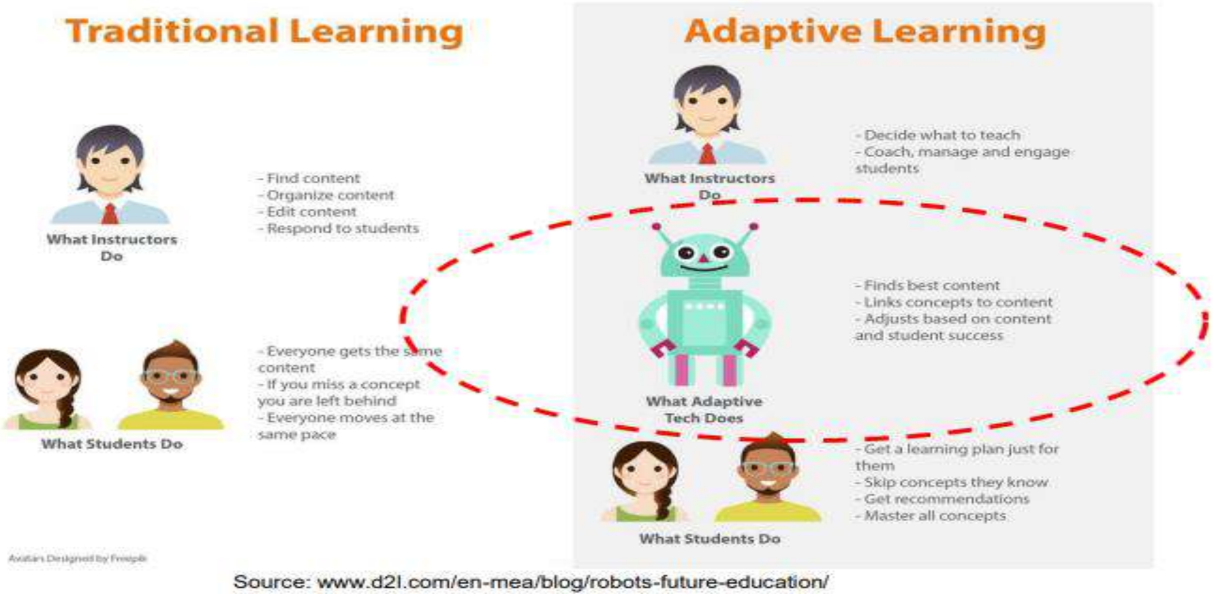

Боловсролын Ерөнхий Хуулиас...

ЦАХИМ БАГШ

18.8. Боловсролын цахим сургалтын байгууллагыг энэ хуульд заасан шаардлагын дагуу байгуулж болно.

ЦАХИМ СУРГАЛТ

26.1.11. Зайн болон цахим сургалт зохион байгуулах, эзэмшсэн боловсролыг үнэлэх, дүйцүүлэх журам батлах;

ЦАХИМ ШИЛЖИЛТ- ЦАХИМ УР ЧАДВАР

43.2. Иргэдийн насан туршийн суралцахуйг дэмжих суралцахуйн удирдлагын системтэй байна.

БАГШ
VIII ИХ ХУРАЛ

БЕХ 38.3-д Боловсролын сургалтын байгууллагын үйл ажиллагааны болон багшийн гүйцэтгэл, чанар, үнэлгээний үр дүнд үндэслэн олгох нэмэлт урамшууллыг сахүүжүүлэх журмыг Засгийн газар батлахаар тусгасан.

ЗГ-ын 326 дугаар тогтоолоор СӨБ, ЕБС, МБТБСБ-ын багшийн ажлын гүйцэтгэл, үр дүнд суурилсан урамшууллын хэмжээг 50 хүртэл хувиар нэмэгдүүлэх асуудлыг судалж, шийдлийн төслийг шаардагдах хөрөнгийн эх үүсвэрийн хамт боловсруулж төсвийн төсөлд тусгах саналаа хэлэлцүүлэхийг Сангийн сайд Б.Жавхлан, Боловсрол, шинжлэх ухааны сайд Л.Энх-Амгалан нарт даалгасан.

ЗГ-ын 2019 оны “Журам батлах тухай” 5 дугаар тогтоолын 3 дугаар хавсралтаар баталсан “Төрийн албан хаагчид мөнгөн урамшуулал олгох журам”-д нэмэлт өөрчлөлт оруулах тухай тогтоолд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах

- МБС, ПК-ийн захирал, сургалтын менежер, арга зүйч, нийгмийн ажилтан, сэтгэл зүйчийн ажлын гүйцэтгэл, үр дүнд үнэлэхэд баримтлах шалгуур үзүүлэлтийг шинээр боловсруулах;
- бусад ажилтны ажлын гүйцэтгэлийг үнэлэхэд баримтлах шалгуур, үзүүлэлтийг шинээр боловсруулах;
- МБС, ПК-ийн багш, ажилтны ажлын гүйцэтгэлийг үнэлэх эрх бүхий байгууллагыг тодорхойлох
- Үнэлгээний үр дүнгээс хамааруулан албан тушаалын цалингийн 40-50 хүртэлх хувийн нэмэлт урамшуулал олгох боломжийг бүрдүүлэх

БАГШ
VIII ИХ ХУРАЛ

ЦААШИД БАРИМТЛАХ БОДЛОГО

Багшлах эрхийн сургалтын гэрчилгээ олгох сургалт	2023 он	2024 он
Барилга	71	10
ХАА	13	12
Аж үйлдвэр	8	29
Соёл урлаг	13	9
Мэдээллийн технологи	2	4
Бусад	22	42
Нийт	129	106

МЭРГЭШЛИЙН ЗЭРЭГ

- ❖ Боловсролын бүх түвшинд мэргэжлийн зэрэг хүлээн зөвшөөрөх
- ❖ Материалыг цахимаар хүлээн авч, баталгаажуулах
- ❖ Зэрэг олгох эрх бүхий этгээдийг шинэчлэн тогтоох /тэргүүлэх, зөвлөх, заах аргач/

БАГШЛАХ ЭРХ

- ❖ Хөтөлбөрийн агуулгыг шинэчлэн тогтоох;
- ❖ Их, дээд сургуультай хамтран мэргэжлийн агуулга 30%,
- ❖ Сэтгэл судлал, сурган заах арга зүйн агуулга 70%,
- ❖ Удирдах ажилтны чадавхи бэхжүүлэх сургалт
- ❖ Багш мэргэжлийн байх
- ❖ Багшлах эрхтэй байх

ГҮЙЦЭТГЭЛ ҮНЭЛЭХ, ДҮГНЭХ

- ❖ Суралцагчийн хөгжлийн ахиц, үр дүн
- ❖ Багшийн мэргэжлийн хөгжлийн хэрэгцээг тодорхойлох
- ❖ Багшийн ажил мэргэжлийн стандарт, албан тушаалын тодорхойлолтыг шинэчлэн батлах
- ❖ Сургалт, үйл ажиллагааны чанар
- ❖ Багшийн багц цагийн журмыг гүйцэтгэл, үр дүнд суурилан дахин шинэчлэх

БАГШИЙГ ДАВТАН СУРГАХ

- ❖ Техникийн боловсролын хичээл заадаг багш нарын боловсролын түвшинг үе шаттайгаар нэмэгдүүлэх,
- ❖ Мэдлэг ур чадварыг дээшлүүлэх сургалт семинар зохион байгуулах
- ❖ Багшийг МУБИС-аар дамжуулан бэлтгэх
- ❖ СӨБ-ийн туслах багш
- ❖ Дадлагажуулагч
- ❖ Салбарын магистр багшийн хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх
- ❖ Хосмог сургалтын багш бэлтгэх

САЙН БАГШИЙН ГАР ДЭЭР
ЭХ ОРНЫ МАРГААШИЙН НАР МАНДДАГ.

ОЛОН УЛСЫН ХӨТӨЛБӨР ХЭРЭГЖҮҮЛНЭ

ТҮНШЛЭЛИЙГ ШИНЭ ШАТАНД ГАРГАНА

САЛБАРЫН ҮНЭЛЭМЖ ӨСНӨ

ИРГЭН СУРАХ, ХӨГЖИХ, ХӨДӨЛМӨРЛӨХ БОЛОМЖ

СУРАЛЦАГЧ, ТӨГСӨГЧИЙН ЧАДАМЖИЙГ ДЭЭШЛҮҮЛНЭ

ГҮЙЦЭТГЭЛД СУУРИЛНА

БАГШИЙН ХӨГЖИЛ, НИЙГМИЙН БАТАЛГАА ДЭЭШИЛНЭ

УДИРДЛАГЫН ШИНЭ ТОГТОЛЦООГ ТӨЛӨВШҮҮЛНЭ

ОЛОН УЛСАД ХҮЛЭЭН ЗӨВШӨӨРӨГДӨНӨ

ЧАНАРТАЙ БОЛОВСРОЛЫГ ХҮРТЭЭНЭ